

Plantagedrift af buksbom

Buksbom

Af Anette og Asger Kousgaard-Laursen

Ved anlæg af buksbomplantagen er der taget hensyn til den senere mekaniske renholdelse med en passende afstand mellem rækkerne, ligesom næringsstofftilførslen af særligt kvælstof bliver tilgodeset gennem skærmen af rødæl.

Pyntegrønt er mere end nobilis og nordmannsgran til gravdækning og dekorationer. En række andre arter indgår under denne fællesbetegnelse, og en af disse er buksbom (Buxus spp.). Her bringes en række erfaringer fra et af Dansk Juletræsdyrkerforenings medlemmer, der har specialiseret sig i dyrkningen af denne art. Produktionen foregår uden brug af planteværnsmidler og kunstgødning.

Tanken om at dyrke buksbom opstod hos os for 20 år siden. Efter en tur til Pyrenæerne – både til den spanske såvel som den franske side – blev vi opmærksomme på, at buksbom trives bedst i halvskygge, hvis der skal opnås den ønskede kvalitet, hvilket i praksis betyder en fin mørkegrøn farve. Som en kuriositet kan det i denne forbindelse næv-

nes, at rejsen førte os til resterne af en række romerske villaer, da romere, bosat i såvel Frankrig som Sydengland, anvendte buksbom i deres haveanlæg.

Efter at have fundet et egnet areal med en god lermuldet jord nord for Kolding, blev det omhyggeligt kultiveret med pløjning og harvning gennem de næste par år for herefter at minimere det flerårige ukrudt. Det var allerede på dette tidspunkt tanken, at renholdelsen af buksbom-plantagen skulle ske uden anvendelse af planteværnsmidler.

Overstandere af rødæl fikserer kvælstof

De første unge buksbomplanter (0/2/2) ca. 15 til 20 cm høje, blev plantet ud i 1983. Der blev plantet i rækker med 80 cm mellem

planterne og 2 m mellem rækkerne. For hver 4. buksbom-plante blev der plantet en rødæl (1/1) 60 til 100 cm høje som overstander og kvælstofafgivere. Vi lavede det lille eksperiment også at indplante et antal ege mellem rødællene, men effekten af dette er endnu ikke afklaret. Rødæl samler kvælstof, som de delvis afgiver til buksbomplanterne, og det har medført, at det aldrig har været nødvendigt at udbringe kunstgødning til planterne; alligevel opnår vi en meget mørkegrøn farve på vores buske. Ved en fejltagelse blev der plantet hvidel ind i en enkelt række, og i denne række ses der en afvigelse i vækst og farve på buksbommen. Overstanderne bevirkede i 1993, at skyggeeffekten blev for kraftig, og af denne grund blev der påbegyndt en udtynding.

I den meget tørre sommer 1992 foretog vi et

forsøg med kunstvandring af den ene halvdel af plantagen. Ved vækstsæsonens afslutning var der imidlertid ingen forskel at spore mellem den vandede halvdel og den ikke vandede, så vi vil ikke fremover bruge penge på dette.

Renholdelse og dyrkning

Rækkeafstanden på 2 meter bevirkede, at vi - mens planterne var små - kunne holde rent ved at køre med en almindelig traktor med kultivator. Efterfølgende er den mekaniske renholdelse blevet gennemført med en vingårdstraktor med en sporbredde på 1 m. Mellem planterne i selve rækken renholdes der manuelt.

Vi dyrker 3 sorter af buksbom; først og fremmest *Buxus sempervirens* 'Rotundifolia' (Storbladet buksbom), der med de flotte fyldige kviste er velegnede til vinterpyntning af krukker og altankasser. Endvidere *sempervirens* 'angustifolia' (Spidsbladet buksbom), som kan anvendes til vinterafdækning i haver og på gravsteder og endelig også *Buxus sempervirens* 'Faulkner'. Sidstnævnte, meget kompakte sort, anvendes i såvel små som store dekorationer, og har endvidere den egenskab at være meget hårdfør. Derfor kan den med fordel plantes på de mere udsatte steder i plantagen.

Afsætning

Som det kendes fra mange andre produkter i branchen, oplever vi også, at særligt de tyske blomsterhandlere kan købe buksbom til omkring det halve af den vejledende pris, hvis de vælger at handle med franske producenter. Heldigvis er der også her en sammenhæng mellem pris og kvalitet. Vi har den klare holdning, at kan vi ikke få dækket vores produktionsomkostninger, så vælger vi at klippe buskene af hensyn til den videre udvikling, men grenene kommer ikke til salg. De bliver i stedet for brændt!

Grenene klippes af og samles i buketter, hvis aftageren er en grossist. Leveres der direkte til blomsterhandlere pakkes grenene normalt i sække.

Spidsbladet buksbom (*Buxus sempervirens* 'angustifolia').

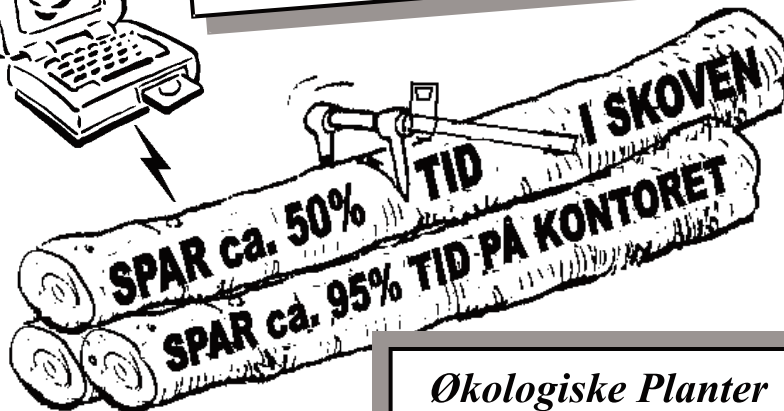

Asgar Kousgaard-Laursen tilser plantagen, der ligger nord for Kolding.

DATASTANGEN NU TIL OPMÅLING/KLASSIFIKATION

Nyhed !

Ny model med trådløs overføring
og større datakraft.
Professionel PSION MX.
Hånddatamat.

Økologiske Planter
Juletræer – Pyntegrønt
Skovbrug
Læhegn - Frugtavl

RYE NØRSKOV GODS I/S

Att.: skovfoged Morten Tønder
Tinghusvej 4, 8680 Ry
Tlf.: 8689 1622 Mobil: 2840 1622
E-mail: mwt@rye-noerskov.dk

